

VERSLAG

Vergadering
**Raadscommissie Duurzaamheid en
Bereikbaarheid**

Dudokkamer

24 januari 2024

Index verslag vergadering raadscommissie Duurzaamheid en Bereikbaarheid woensdag 24 januari 2024

Algemeen

1.	Opening en vaststellen agenda	3
2.	Mededelingen, toezeggingenlijst en prioriteitenagenda - Mededelingen voorzitter - Mededelingen college - Vragen naar aanleiding van de toezeggingenlijst en de prioriteitenagenda	3
3.	Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen - Omgevingdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek (GR) - Stichting Goois Natuurreservaat (stichting) - Grondstoffen- en Afvalstoffen Dienst Gooi en Vechtstreek (onderdeel regio) - Coöperatie Parkeerservice U.A. (coöperatie) - Vitens N.V. (vennootschap)	3
4.	Beeldvorming Jaarplan Mobiliteit 2024	6
5.	Oordeelsvorming Jaarplan Mobiliteit 204	9
6.	Beeldvorming Jaarplan Programma Groen 2024	12
7.	Oordeelsvorming Jaarplan Programma Groen 2024	14

RAADSCOMMISSIE DUURZAAMHEID EN BEREIKBAARHEID

WOENSDAG 24 JANUARI 2024

Locatie: Dudokkamer

Voorzitter: S.J. Hexspoor

Griffier: M. Stoops

Aanwezigen bij aanvang:

fracties: Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: R.H. van Grieken; VVD: H.H. Fennema; GroenLinks: M.T. Joosten en J.A. van Waarden; CDA: mw. L. Brussaard en K. Tabak; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; PvdA: J.P. Lahaise; SP: G. Dunker; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: mw. A.E. Leeuwin.

College: B. Heller en A.R.C. Scheepers, wethouders.

1. Vaststellen agenda

De voorzitter

- opent de commissievergadering om 20.00 uur en heet iedereen welkom.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen, toezeggingenlijst en prioriteitenagenda

- **Mededelingen voorzitter**
- **Mededelingen college**
- **Vragen naar aanleiding van de toezeggingenlijst en de prioriteitenagenda**

Er zijn geen mededelingen.

3. Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

- **Omgevingdienst Flevoland en Gooi en Vechtstreek (GR)**
- **Stichting Goois Natuurreservaat (stichting)**
- **Grondstoffen- en Afvalstoffen Dienst Gooi en Vechtstreek (onderdeel regio)**
- **Coöperatie Parkeerservice U.A. (coöperatie)**
- **Vitens N.V. (vennootschap)**

Wethouder Scheepers:

- deelt mee dat het college heeft gemeend om een zeer scherpe zienswijze op de Begroting 2025 van Vitens in te dienen, omdat de drinkwatertarieven fors zijn gestegen, terwijl weinig beleidsmatige keuzen aan aandeelhouders worden voorgelegd om op bepaalde vlakken minder te investeren en daardoor de tarieven wat meer te dempen;
- gaat komend jaar met de directie van Vitens het stevige gesprek aan met de vraag om de drinkwatertarieven zo betaalbaar mogelijk te houden.

Insprekers

De heer Van den Berg (inspreker namens de Professorenbuurt):

- wil de problematiek van mensen die onder de armoedegrens terecht komen en daardoor in een sociaal isolement leven tegengaan;
- stelt dat de gemeente Hilversum daarmee met de recente buitenproportionele verhoging van 362,5% van het bezoekerstarief parkeren geen rekening heeft gehouden en bewoners daarover ook niet fatsoenlijk zijn geïnformeerd;
- is van opvatting dat het bezoekersparkeren door deze irrationele verhoging voor de minder draagkrachtigen onoverkomelijk kan worden, wat een sociaal isolement bevordert en waardoor informele en mantelzorg worden getroffen;
- wijst erop dat ook de tijden van betaald parkeren zijn verruimd, maar het maximaal aantal uren dat men kan inkopen voor bezoek niet mee is verruimd;

- verzoekt het gemeentebestuur die verhoging terug te draaien of de indexering in meerdere stappen op te knippen;
- wordt door een andere zonering nog meer beperkt in waar men op een bewonersvergunning nog kan parkeren;
- zag dat het bezoekerstarief inmiddels is aangepast op betalen per minuut;
- ondersteunt de voorstellen van Hart voor Hilversum, de VVD, het CDA, GroenLinks en de PvdA om te werken met een maximum dagtarief van € 3,50 om onbedoelde effecten te neutraliseren, welke voorstellen inmiddels ook in gang zijn gezet.

De heer **Weening**:

sluit zich aan bij de heer Van den Berg.

De heer **Van Vliet (bewoners Monseigneur van de Weteringbuurt)**:

- heeft in januari 2018 ook ingesproken over de koopzondag, die zonder enige kennisgeving vooraf door de gemeente is ingevoerd;
- stelt vast dat deze geschiedenis zich heeft herhaald; pas op 15 december jl. is naar de parkeer- en bezoekersvergunninghouders info gestuurd over een parkeertariefverhoging, na een discussie van de raad in de zomer van 2023 raad hierover;
- heeft geprobeerd daartegen direct bezwaar in te dienen en heeft op 10 januari jl. met wethouder Heller gesproken; daarop werd gesteld dat bezwaar maken niet meer mogelijk was;
- sluit zich aan bij de bezwaren tegen de buitenproportionele verhoging van het bezoekerstarief voor de bewoners van de Professorenbuurt, waarbij extra wordt gedacht aan ouderen en minder bedeelden;
- is in 2018 gratis bezoekersparkeren kwijtgeraakt door invoering van parkeertarieven op koopzondagen tussen 12 en 17 uur; deze uren zijn nu uitgebreid tot middernacht en gelden nu ook op feestdagen, wat betekent dat visite € 1,60 per uur betaalt; dat noemt hij voor bewoners onacceptabel, sociaal isolerend en geen enkel doel dienend;
- valt een zekere vorm van prijsdiscriminatie tussen de schillen op wat betreft de parkeer- en bezoekersvergunningstarieven; het tarief van de bezoekersvergunning stijgt in de centrumschil nog forser dan in de buitenschil, namelijk van € 0,40 naar € 1,60 per uur; voorheen was dat tarief in alle schillen gelijk; het argument van de wethouder dat verlaging van de parkeervergunning de verhoging van de bezoekerstarieven deels compenseert geldt zijns inziens niet voor de centrumschil; de prijs van die parkeervergunning bedraagt daar al jaren € 75,- en is in 2024 niet verlaagd; de buitenschillen betalen wel minder, namelijk € 40,-;
- merkt op dat het niet meer is toegestaan het parkeren te beperken tot maximaal een uur, waardoor de parkeerdruk in de Mgr. van de Weteringstraat nog meer zal toenemen en meer parkeerplaatszoekers door de wijk zullen scheuren, terwijl bezoekers makkelijk in parkeergarages kunnen parkeren;
- vindt 300% tot 400% stijging van de bezoekerstarieven buitenproportioneel en staat eenzelfde prijsverhoging als voor reguliere tarieven voor;
- wil de urenbreiding voor de zon- en feestdagen laten terugdraaien;
- vindt het ingevoerde prijsverschil tussen de schillen discriminatoir en verzoekt de tarieven voor de bezoekersvergunning en parkeervergunning in alle schillen gelijk te trekken;
- vraagt om van de Mgr. van de Weteringstraat een vergunninghouders only-straat te maken, omdat daar twintig kinderen wonen, er een speeltuin is en er alleen maar eensgezinswoningen staan.

De **PvdA**:

- vraagt of het de insprekers duidelijk is in welke vergunningsgebieden Hilversum is verdeeld; de heer **Van Vliet** is het duidelijk dat er een centrumschil en andere schillen bestaan; de centrumschil betreft de binnenring die loopt van een helft van de Schapenkamp tot het Noordse Bosje, waar men maar één vergunning krijgt;
- wijst op het kaartje waarop staat dat er een centrum en een schil centrum bestaan; de heer **Van Vliet** is daarmee bekend.

D66:

- vraagt of bewoners een maximumtarief per dag of een lager uurtarief voorstaan; de heer **Van den Berg** spreekt een voorkeur uit voor een maximumtarief per dag, waarbij de keuze wel afhankelijk is van de hoogte van het tarief; de heer **Van Vliet** verzoekt daarom het reguliere tarief iets te beperken plus een maximaal dagtarief in te voeren.

De ChristenUnie:

- vraagt of bezoekers in de Mgr. van de Weteringstraat kunnen komen als er alleen vergunninghouderparkeren is; de heer **Van Vliet** stelt dat bezoekers daar dan ook mogen komen met hun bezoekersvergunning/bezoekersapp; bewoners hebben heel veel last van publiek voor de coffeeshop;
- informeert waar bezoekers van de Mgr. van de Weteringstraat vandaan komen; de heer **Van Vliet** antwoordt dat zijn bezoek uit Hilversum op de fiets komt, maar ook uit Heteren, van waaruit men met de auto komt; de heer **Van den Berg** krijgt veel bezoek uit Brabant en het oosten van het land; de auto is volgens hem voor veel mensen geen luxeproduct.

De PvdA:

- informeert of insprekers ermee bekend zijn dat vergunninghouders ook in een naastgelegen zone mogen parkeren; de heer **Weening** vindt dat een extra beperking; nu mag je met een bewonersvergunning overal in de schil staan; straks mag men alleen nog maar in twee aangrenzende zones staan;
 - wethouder **Heller** deelt mee dat vergunninghouders met een vergunning voor de schil in de hele schil rond het centrum kunnen parkeren; met een vergunning voor het centrum kunnen zij in het hele centrum parkeren; in het nieuwe systeem mag men in de naastgelegen zones parkeren; voor het centrum betekent dat een uitbreiding;
 - wethouder **Heller** heeft afgesproken te kijken naar de feestdagen en parkeren voor vergunninghouders only; daarop komt hij nog terug.

Tweede termijn insprekers

De heer **Van Vliet**:

- meent dat een tariefverhoging van 300% tot 400% tot boze bewoners leidt, vraagt zich af wie die verhoging heeft verzonnen en waarom in dezen het gezonde verstand niet prevaleert;
- snapt een tariefverhoging, maar noemt een stijging van 300% tot 400% belachelijk.

De voorzitter:

- vermeldt dat de raad vorig jaar de visie op samenwerking en governance heeft vastgesteld, waardoor de raad hoopt meer grip te krijgen op regionale samenwerkingsverbanden en verbonden partijen; een van de voorstellen is het agenderen van samenwerkingsverbanden in commissievergaderingen.

Wethouder **Heller**:

- deelt mee dat het algemeen bestuur van de regio in de loop van dit jaar een besluit zal nemen over de inzameling van plastic, metaal en drankkartons (PMD) en of inzameling via voor- of nascheiding zal plaatsvinden;
- geef aan dat de gemeenteraden in de gelegenheid zullen zijn om hierover een zienswijze in te dienen;
- kondigt op 11 maart a.s. een regiopodium over dit onderwerp aan;
- brengt naar voren dat de PMD-zienswijze door de commissie op 8 mei en door de gemeenteraad op 15 mei zal worden behandeld; dit is een maand later dan in de prioriteitenagenda staat, wat te maken heeft met de aanlevering van stukken.

De VVD:

- informeert in hoeverre de Hilversumse vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de regio betrokken is bij de totstandkoming van zo'n besluit voordat de raad in de gelegenheid is

- om een zienswijze in te dienen; wethouder **Heller** veronderstelt dat het algemeen bestuur een voorgenomen besluit voorlegt waarop een zienswijze gevraagd wordt;
- wil weten of binnen het college is besproken met welke inzet/insteek de Hilversumse wethouder in het algemeen bestuur aan tafel zit; wethouder **Heller** heeft het onderwerp niet met algemeen bestuurslid Van Hunnik en het college voorbesproken; die behoefte heeft hij ook niet.

Wethouder **Heller**:

- kondigt aan dat het meerjarige beleidsplan van het GNR voor een zienswijze is geagendeerd voor een commissievergadering van 8 mei a.s. en de raadsvergadering van 15 mei a.s.;
- kondigt verder aan dat de jaarlijkse zienswijze op de jaarstukken en de begroting van het GNR is geagendeerd voor een zienswijze voor een commissievergadering van 3 juli a.s. en de raadsvergadering van 10 juli a.s.; de termijnoverschrijding alhier van enkele dagen is geen probleem, omdat het GNR-bestuur de zienswijze dan nog kan meenemen, omdat dat pas na de zomervakantie bijeen komt om zienswijzen te bespreken;
- deelt mee dat Anton Klijn sinds kort de nieuwe directeur van de OFGV is, wiens belangrijkste taken zijn om die dienst verder te professionaliseren, de bestuurlijke en ambtelijke samenwerking te verbeteren en te intensiveren, taakuitvoering en resultaten van de omgevingsdienst beter inzichtelijk te maken en de taakuitbreiding te organiseren en voor te bereiden vanwege de Omgevingswet; op 7 februari is er een algemeen bestuursvergadering waarin wethouder Van Hunnik zitting heeft; omgevingsdiensten moeten voor 1 april a.s. een ontwikkelplan indienen vanuit de het landelijke interbestuurlijke programma Versterking vergunningverlening, toezicht en handhavingstelsel; de OFGV zal een raadsinformatiebrief doen uitgaan om de gemeenteraad daarin mee te nemen; in de algemeen bestuursvergadering van 7 februari a.s. zal ook de Kadernota 2025 aan de orde komen, die is afgestemd op het ontwikkelplan en uitgaat van de toename van activiteiten vanwege de inbreng van meer basistaken als gevolg van het in werking treden van de Omgevingswet.

De **ChristenUnie**:

- informeert naar de planning van de Noord-Hollandse doorfietspaden, met name het deel tussen Hilversum en Bussum; de heer **Van Kooten** begint met die fietspaden eerst aan de buitenkant van Hilversum en werkt van daaruit naar binnen toe; met de Loosdrechtseweg wordt het eerst begonnen.

4. Beeldvorming Jaarplan Mobiliteit 2024

Woordvoerders:

fracties: Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: R.H. van Grieken; VVD: H.H. Fennema;

GroenLinks: M.T. Joosten; CDA: K. Tabak; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; PvdA:

J.P. Lahaise; SP: G. Dunker; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: mw. A.E. Leeuwin.

College: B. Heller en A.R.C. Scheepers, wethouders.

Ambtelijke ondersteuning: F. van Kooten.

De **voorzitter**:

- leidt in dat het jaarplan in het kader van het Uitvoeringsprogramma Mobiliteit 2040 is opgesteld, welk jaarplan terugblijkt op 2023 en vooruitblijkt op in 2024 op te pakken projecten en activiteiten.

Inspreekster

Mevrouw **Van Dillen (Fietzersbond)**:

- mist doelstellingen voor projecten en normeringen;
- betreurt het misgaan van de communicatie bij het project Simon Stevinweg;
- hoopt naast plannen in het jaarplan ook verwijzingen en een fasering voor het plan voor het Fietsnetwerk Hilversum te zien, omdat het nu lastig is om te zien wat er nog komt;
- ziet tracédelen van doorfietsroutes nog niet uitgewerkt, zoals naar Amersfoort; jammer is dat knelpunten niet worden onderzocht;

- is positief over de maximumsnelheid van 30 km op de ring en informeert wanneer dat maximum ook in de wijken zal gelden;
- is blij met de actie Veilig naar school op de scholen, waarbij er meer kan dan alleen educatie, bijvoorbeeld op het gebied van infrastructuur, waarvoor er meer budget zou kunnen komen; een traject van negen jaar vindt zij heel lang;
- zou graag zien dat scholen sneller bediend worden;
- vindt het toestaan van fietsen buiten de winkeltijden in het centrum een welkome aanvulling op de coherentie van het fietsnetwerk;
- heeft goed contact met de gemeente, behalve over de projecten, zoals Bruisend Hart.

GroenLinks:

- vraagt of de Fietzersbond zich niet kan vinden in de opgestelde monitoring met de daarin vermelde doelen; mevrouw **Dillen** heeft die doelen blijkbaar gemist.

De SP:

- hoorde in het verhaal van mevrouw Dillen geen knelpunten en gevaarlijke punten terug; mevrouw **Dillen** beschikt wel over een lange lijst van knelpunten, die de Fietzersbond van haar leden heeft ontvangen, maar die kon zij al in het reguliere contact met de gemeente kwijt; daarom heeft zij die knelpunten nu niet genoemd.

D66:

- vraagt welk doel de Fietzersbond in elk geval in het jaarplan opgenomen zou willen zien; mevrouw **Dillen** zou graag zien dat in 2030 60% of 80% van alle bewegingen van en naar het centrum met de fiets uitgevoerd worden.

Beeldvormende vragen commissie

De VVD:

- meent dat vanuit het Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie het creëren van verblijfsgebieden op drukke plekken en het optimaliseren van het overige mobiliteitsnetwerk in het jaarplan voor 2024 ontbreken en vraagt wat daarvan de reden is; wethouder **Heller** antwoordt dat het creëren van verblijfsruimten en -plekken niet als aparte actie is opgenomen, maar dat heeft wel de aandacht; dat punt neemt hij mee in de terugblik op 2024;
- het **CDA** had verwacht uitspraken of verwachtingen in het Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsvisie in het jaarplan terug te lezen en informeert daarom of zaken in het uitvoeringsprogramma anders staan vermeld dan in het jaarplan, zoals besluitvorming over zero-emissiezones; wethouder **Heller** heeft niet de bedoeling om daarmee iets anders te doen.

De PvdA:

- meende dat al besluitvorming had plaatsgevonden over de invoering van een maximumsnelheid op het traject van het Station/Spoorstraat naar het Melkpad en vraagt waarom daarnaar nog onderzoek moet plaatsvinden; wethouder **Heller** citeert dat gekeken wordt naar routewijziging en of sprake is van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder; het gaat om het deel van de 's-Gravelandseweg tot het Gooilandplein; over onderbouwing van te nemen verkeersbesluiten zijn nadere onderzoeken nodig; de Koninginneweg wordt gerealiseerd met het verleggen van de Centrumring; het deel langs de Kerkbrink staat voor 2025 in de planning; het deel tussen het Melkpad en Spoorstraat wordt meegenomen in het project Stationsgebied; de intentie is om het genomen besluit uit te voeren, maar voor een juridische onderbouwing moet een aantal zaken nog wel in beeld gebracht worden;
- **Democraten Hilversum** vraagt of dat onderzoek bedoeld is om de gevolgen van de invoering van de maximumsnelheid van 30 km per uur in kaart te brengen en op te lossen of dat de onderzoeken tot gevolg kunnen hebben dat de invoering van die maximumsnelheid heroverwogen wordt; wethouder **Heller** stelt dat heroverweging van die 30 km uur maximumsnelheid niet de insteek is.

Hart voor Hilversum:

- informeert naar minimale inrichtingsmaatregelen om de maximale rijsnelheid van 30 km per uur te bewerkstelligen; wethouder **Heller** verduidelijkt dat met weinig budget en met zo min mogelijk ingrepen die maximumsnelheid wordt gerealiseerd;
- vraagt de commissie mee te nemen in die minimale maatregelen, zoals bij Mout, waar een verkeersbord niet afdoende is; wethouder **Heller** vindt dat vanzelfsprekend.

De ChristenUnie:

- herinnert aan de toezegging om naar aanleiding van de afzetting bij de Schapenkamp vaker een wegafzetting na te lopen, maar ziet daarover niets in het jaarplan terug; de vraag is hoe wordt aangekeken tegenover de afzettingen op de Prins Bernhardstraat en het Achterom; wethouder **Heller** heeft de algemene werkwijze geborgd om de eerste dag na het plaatsen van afzettingen daarnaar te laten kijken; de heer **Van Kooten** vult aan dat eventuele conflicten of problemen worden meegenomen;
- vraagt of de wethouder die afzettingen ook zelf naloopt; wethouder **Heller** herhaalt het proces te hebben geborgd; na het realiseren van een wegafzetting loopt een gemeentelijke functionaris die nog structureel na.

De SP:

- vraagt wat naast ‘Voor Nix met de bus’ is te verwachten om het autogebruik tegen te gaan; wethouder **Heller** reageert dat op dat gebied in 2024 niets meer is te verwachten; bij het Uitvoeringsprogramma Mobiliteitsbeleid zijn de ambities per thema geformuleerd; voor 2024 is louter ‘Voor Nix met de bus’ opgenomen;
 - **Democraten Hilversum** herinnert eraan dat in de Mobiliteitsvisie een fijnmaziger netwerk aan buslijnen en aanvullend OV zijn opgenomen en informeert of die de komende jaren aan de orde komen; wethouder **Heller** antwoordt dat die in het meerjarige uitvoeringsprogramma in de tijd naar achteren zijn verplaatst; wel is menskracht opgenomen om die plannen voor te bereiden;
 - de **VVD** wijst erop dat fijnmazig OV-vervoer is gepland vanaf 2028.

D66:

- vraagt het college te reflecteren op de aanpassing van de parkeertarieven; de **VVD** deelt mee dat zij zich op een bespreking van dit aspect niet heeft voorbereid; wethouder **Heller** heeft in communicatie over besluitvorming zich te veel gefocust op de nieuwe situatie en te weinig een verbinding met de oude situatie gelegd; die slag is nu op de website wel gemaakt; communicatie is in het algemeen niet voldoende geweest en niet voldoende ingepland en dat gaat verbeteren; op het uitvoeringsplan en plan van aanpak wordt daarom de komende anderhalf of twee jaar meer communicatiebudget gezet;
- vraagt of er nog aanpassingen aan de parkeertarieven komen; wethouder **Heller** reageert dat het college daartoe geen reden ziet; daarvan kan wel sprake zijn bij een gat in de parkeerbegroting;
 - de **PvdA** heeft de indruk dat de term ‘bezoekers’ voor verwarring heeft gezorgd en vraagt wat in de optiek van de wethouder een bezoeker is; wethouder **Heller** gaat het dan om bezoekersparkeren, mensen die gebruik maken van een bezoekersparkeervergunning, die een inwoner kan aanvragen.

GroenLinks:

- informeert of de ambitieuze projectenlijst gezien de krappe arbeidsmarkt uitgevoerd kan worden; wethouder **Heller** voorziet in dat opzicht geen problemen, maar kan die ook niet uitsluiten; als iets vertraging oploopt zal hij dat melden;
- vraagt of bij vertraging projecten in de prioritering opschuiven; wethouder **Heller** reageert dat dat wel grenzen en beperkingen kent.

Het CDA:

- wil weten of er noodzaak is om de voorgestelde monitoring op dit moment in het proces al vast te stellen; wethouder **Heller** wil daarmee beginnen om historische data te kunnen genereren; na het updaten van eigen systemen en bij meer inzicht in de verkeersstromen in Hilversum, na twee jaar, is het idee om de set verder uit te breiden, omdat dan meer data te genereren zijn;
 - de **SP** vraagt of het Stadspanel Data daarbij wordt betrokken; wethouder **Heller** doet dat vanzelfsprekend.

De VVD:

- wil de commissie een update laten sturen van de huidige prioriteitspunten; de top 20 gevaarlijkste punten in Hilversum; wethouder **Heller** zegt die geüpdatete lijst toe.

Hart voor Hilversum:

- vraagt of bevindingen uit de onderzoeken roet in het eten gooien van andere in het document genoemde zaken, zoals Bruisend Hart of de afwerking onveilig priowegen; wethouder **Heller** weet dat in het verkeersnetwerk uiteindelijk alles met elkaar samenhangt;
- vindt het dan best lastig om nu al ja te zeggen tegen zaken die verderop zijn genoemd; wethouder **Heller** gelooft niet dat de impact zodanig is dat men andere zaken niet meer zou doen; de priolijst is volgens hem niet afhankelijk van onderzoeken bij bijvoorbeeld het Den Uylplein; als hij wel verbanden ziet probeert hij daarop te anticiperen; bij wijzigingen komt hij dan bij de commissie terug.

De ChristenUnie:

- vraagt verduidelijking over de planning van de Noord-Hollandse doorfietsroute richting Bussum; wethouder **Heller** kondigt het definitieve ontwerp daarvoor medio 2025 aan.

Democraten Hilversum:

- vraagt of bij het Den Uylplein de doorstroming van het auto- of fietsverkeer of de frequentie van de voetgangersoversteekplaatsen wordt geoptimaliseerd; wethouder **Heller** verduidelijkt dat het gaat om het verlengen van een linksaf'er de stad uit voor het autoverkeer;
- informeert naar voordelige gevolgen daarvan voor fietsers en voetgangers; wethouder **Heller** gaat die zorgvuldig in kaart brengen; het project hangt samen met het schrappen van de fietsbrug op het viaduct van de Johannes Geradtsweg.

De SP:

- informeert naar maatregelen voor het voetgangerverkeer; wethouder **Heller** heeft daarvoor geen specifieke acties voor dit jaar gepland; dat is pas in 2026 het geval.

Het CDA:

- vraagt of het uitvoeren van onderzoeken ook participatie van de meest betrokken buurtbewoners omvat; wethouder **Heller** zegt dat daarvan in principe wel sprake is.

De ChristenUnie:

- wil meer weten over uitgangspunten voor het inregelen van verkeerslichten; wethouder **Heller** deelt mee dat die inregeling gebeurt door een nieuw te werven medewerker; uitgangspunten kan hij in de terugblik voor 2024 opnemen; als voor die tijd iets daarover te melden is komt hij daarop in een collegebrief terug;

De PvdA:

- vraagt waarom het Oosterspoorplein niet in de priolijst staat; wethouder **Heller** herinnert aan een voorstel van wethouder Walters vorig jaar voor een tijdelijke oplossing, welke oplossing een raadsmeerderheid heeft afgewezen.

5. Beeldvorming Jaarplan Mobiliteit 2024

Woordvoerders:

fracties: Hart voor Hilversum: R.J.C. Lancé; D66: R.H. van Grieken; VVD: H.H. Fennema; GroenLinks: M.T. Joosten; CDA: K. Tabak; Democraten Hilversum: R.J.H. Docter; PvdA: J.P. Lahaise; SP: G. Dunker; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: mw. A.E. Leeuwin. College: B. Heller, wethouder.

De VVD:

- ziet op basis van alle neergelegde kaders een heel goed uitgewerkt jaarplan voorliggen;
- wenst het creëren van veilige verblijfsgebieden en het optimaliseren van een openlijk mobiliteitsnetwerk ook in het jaarplan mee te laten nemen; wethouder **Heller** zegt dat toe;
- adviseert het college over het opstellen en invoeren van een autoluw centrum en het onderzoeken van het aanpassen van de maximale snelheid op provinciale wegen naar 60 km per uur een uitgebreide raadsinformatiebrief naar de raad te sturen, zodat die kan beoordelen of die de impact daarvan in een commissievergadering wil bespreken;
- wil eerst onderzoek laten doen naar zero emissiezones;
- ziet de e-vri's in de mobiliteitsvisie als maatregel staan om autoverkeer op de ring te verbeteren in het jaarplan gereduceerd tot een manier om mensen de auto uit te jagen; verzoekt daarom de e-vri's primair te gebruiken om de doorstroming op de ring te verbeteren en niet als middel om fietsen aantrekkelijker te maken.

De PvdA:

- ondersteunt het onderzoek naar emissievrije zones;
- maakt zich zorgen over de uitrol van het STOMP-principe, gezien bijvoorbeeld een nieuw trottoir op de Schapenkamp van minder dan 70 centimeter breed;
- noemt communicatie over het parkeerbeleid een grote chaos;
- ziet het Oosterspoorplan niet aan alle eisen voldoen om een prioweg te zijn, maar waarover de raad heeft gezegd dat het verbeterplan daarvoor niet voldoet, zodat niet is gezegd daaraan niets te doen.

Het CDA:

- stelt vast dat het jaarplan vooral aangeeft veel te gaan onderzoeken;
- schaart zich niet achter de opzet van monitoring, waarvan het doel haar ontgaat vanwege de brede en niet SMART-doelstellingen, maar is overigens niet tegen het verzamelen van data;
- vraagt wat is bedoeld met het autobezit per wijk en het aantal deelscooters te monitoren en wat daarvan het doel is;
- adviseert stellig nog niet met die monitoring te beginnen en eerst na te denken waar men naartoe wil.

GroenLinks:

- vindt het jaarplan een mooi overzicht van een ambitieuze hoeveelheid plannen bevatten in lijn met de uitvoeringsagenda;
- hoopt dat gestelde vragen allemaal beantwoord kunnen worden;
- meent dat wel goede doelen over monitoring zijn geformuleerd, met passende indicatoren gerelateerd aan de vier hoofddoelen groen, duurzaam, innovatief en veilig; de doelstelling bij groen is bijvoorbeeld minder auto's te willen;
- tekent bij de monitor aan dat bij minder vaak voor de auto te kiezen alle indicatoren lichtgrijs zijn en stelt dat die donkergrijs kunnen worden, omdat de gemeente daarop wel invloed heeft;
- adviseert over innovatief ook indicatoren op te nemen, zoals e-vri's of het percentage mensen dat hybride werkt.

D66:

- noemt het ambitieuze jaarplan nodig en wenst het college succes bij het uitrollen ervan;
- raadt aan de raad bij het maken van keuzes te betrekken;
- wil het jaarplan niet te rigide laten uitvoeren en de modal split voor elkaar krijgen; eventueel moet men niet bang zijn de volgorde te veranderen.

Democraten Hilversum:

- hoopt op vaststelling van de omgevingsvisie in de loop van dit jaar, zodat de doelen zichtbaar worden en een keuze maken mogelijk zal zijn;
- vindt STOMP niet alleen een inrichtingsprincipe, maar dat maakt ook keuzes mogelijk over de gewenste modal split; dan zal blijken of de mobiliteitsvisie aanpassing behoeft; tot dat bekend is adviseert de fractie het college door te gaan.

De SP:

- verbaast het dat naast de speerpunten veiligheid en bereikbaarheid het punt toegankelijkheid niet is meegenomen;
- sluit zich aan bij de opmerking van de PvdA dat een trottoir met een breedte van 70 centimeter niet handig is;
- wil meer laten kijken naar OV teneinde het autoverkeer te kunnen terugdringen;
- maakt zich zorgen over de volgorde der dingen, zoals eerst parkeren duurder maken en in 2025 pas fietsparkeerplaatsen toe te voegen;
- adviseert het college veel te onderzoeken en de raad erbij te betrekken.

De ChristenUnie:

- is onder de indruk van het mooie en duidelijke jaarplan en wenst het college daarmee veel succes;
- verheugt het dat ontwikkelingen de goede kant op gaan;
- stemt niet in met de verdieping van het spoorviaduct, omdat dat zorgt voor zwaarder vrachtverkeer op de centrumring en omdat dat strijdig is met een zero emissiezone;
- adviseert daarover een goede maatschappelijke kosten-batenanalyse te maken om na te gaan of investeringen voor zo'n onderdoorgang de moeite waard zijn;
- vindt monitoring een goede aanzet, maar nog niet SMART genoeg; de fractie wil daarmee wel beginnen, namelijk met een nulmeting en SMART-doelen te stellen; nu is het nog niet duidelijk waarnaar Hilversum streeft;
- is het eens met de opmerking van de PvdA dat prioriteit nodig is voor het Oosterspoorplein en dat de daarover aangenomen motie nog niet is uitgevoerd.

BVNL:

- ziet een goed uitgewerkt jaarplan voorliggen;
- wil meer duidelijkheid zien wat betreft het parkeerbeleid;
- is het eens met de gemaakte opmerkingen over monitoring en het doel daarvan;
- adviseert niet in onderzoeken door te slaan.

Hart voor Hilversum:

- vindt een goed uitgewerkt jaarplan voorliggen;
- heeft zorgen over de impact/afhankelijkheden van de onderzoeken op de overige plannen voor 2024; de wethouder heeft al aangegeven de raad daarin mee te nemen als dat zo is;
- wil de raad laten meenemen bij de minimale inrichtingsmaatregelen in 30 km-zones;
- wijst erop dat 200.000 mensen minder gebruik maken van de trein en er 180.000 auto's zijn bijgekomen; daarom maakt de fractie zich ook zorgen over het doel het autogebruik in Hilversum te verminderen.

Debat

Het CDA:

- is niet blij met de monitoringopzet, maar wel met de doelen; zij vreest iets te gaan doen puur gebaseerd op getallen in een spreadsheet zonder mensen in de wijk te betrekken; eerst zou de gemeente goed moeten onderzoeken wat zij echt wil;
- **GroenLinks** vindt het duidelijk wat de raad wil, namelijk wat in de mobiliteitsvisie en het uitvoeringsprogramma staat; op grond daarvan staat een projectenlijst in het jaarplan; haar idee bij de monitor is om met indicatoren te kijken of projecten helpen

- bij het behalen van gestelde doelen, zoals minder gebruik van de auto maken en vaker gaan fietsen en wandelen;
- de **ChristenUnie** vindt de indicatoren de goede kant opgaan en is benieuwd op welke manier het CDA de effectiviteit van maatregelen wil meten; het **CDA** ziet daartoe nu een aanzet, maar is niet tevreden als in elke straat vijf parkeerplekken bezet worden met deelauto's, maar wel als de Hilversummer echt de keuze maakt om met de fiets te rijden; door fietspaden van de weg te halen gaan ouderen echter minder vaak met de fiets; de gemeente doet dus iets met de uitvoering wat het tegenovergestelde teweeg brengt dan de doelstelling is; zij wil een monitoring die precies doet wat men wil.

GroenLinks:

- vraagt of dynamische monitoring van verkeersstromen wel aan de eisen en wensen van het CDA voldoet;
- het **CDA** vindt data verzamelen en meten goed, maar wil wel bereiken wat ten doel is gesteld;
- de **PvdA** sluit zich aan bij het CDA en stelt voor om over het onderwerp vaker naar inwoners en bezoekers te luisteren, hoe ze een verkeerssituatie beleven;
- **Hart voor Hilversum** heeft moeite met het aanschrijven van 1.800 mensen, zoals in de Kleine Drift, waarvan er maar 108 reageren, welke mening men dan beschouwt als waarheid;
- de **PvdA** is dat met Hart voor Hilversum eens, maar naar burgers luisteren is iets anders dan hen hun zin geven; wel kan men ideeën ophalen van mensen die een situatie ter plaatse kennen;
- **D66** wil ook naar mensen luisteren, maar wil ook tempo maken met het nemen van maatregelen; gezien de grote uitdaging moet men gaan kijken naar alternatieven voor de auto;
- **Hart voor Hilversum** snapt de wens om tempo te maken, maar is zelf die mening niet toegedaan; als men iets wil bereiken heeft men bijvoorbeeld ook de NS nodig; **D66** is het daarmee eens;
- de **ChristenUnie** stelt dat indicatoren niet een antwoord op alle vragen zijn, maar zijn bedoeld om de doelen en hoofdlijnen in de mobiliteitsvisie te bereiken; men moet daarom indicatoren kiezen die enigszins aangeven of het de goede kant opgaat.

Tweede termijn inspreker

Mevrouw Van Dillen:

- is blij met het jaarplan;
- noemt de indicatoren de juiste soort thermometers en laat het aflezen daarvan aan de gemeenteraad over;
- mist nog aansturing op projecten, evenals resterende tracés;
- raadt aan moeilijke keuzes niet op het laatst te maken.

De voorzitter:

- stelt vast dat de fracties hun adviezen hebben uitgebracht aan het college.

6. Beeldvorming Jaarplan Programma Groen 2024

Woordvoerders:

fracties: Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson; D66: H.J. Lindeboom; VVD: --; GroenLinks: M.T. Joosten; CDA: mw. L. Brussaard; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: F. Lawerman; SP: G. Dunker; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: --.
College: B. Heller, wethouder.
Ambtelijke ondersteuning: mw. M. Mijnders en J. Volkers.

De voorzitter:

- leidt in dat het jaarplan laat zien hoe met projecten, communicatie en monitoring binnen de vastgestelde budgetten uitvoering wordt gegeven aan het Programma Groen Hilversum 2040.

D66:

- vraagt of vanwege de vele in 2023 genomen initiatieven er nog ruimte is voor nieuwe initiatieven in 2024; wethouder **Heller** antwoordt dat al zes initiatieven zijn opgeleverd en negen initiatieven zijn samengevoegd met andere initiatieven; vijf initiatieven zijn ingetrokken; 27 initiatieven staan nog voor uitvoering op de lijst, waarvan er tien in uitvoering zijn of deels zijn opgeleverd; die lopen door naar 2024; het geld uit 2023 is niet volledig uitgegeven en de insteek is om dat door te schuiven naar 2024; bezien wordt of het budget voldoende is; hij sluit niet uit dat voor uitvoering/facilitering van alle initiatieven meer ambtelijke capaciteit nodig is.
- **Hart voor Hilversum** vraagt of het college ook positiviteit over de initiatieven/participatie bij de inwoners ziet; wethouder **Heller** denkt dat dat vanuit de inwoners niet zo is, omdat zij vooral graag iets willen bereiken; er komt daardoor wel beweging in wijken en buurten; daardoor zijn initiatieven gekoppeld aan wijkregisseurs.

GroenLinks:

- vraagt of de indicatoren voor heel Hilversum gaan gelden of slechts op buurtniveau; mevrouw **Mijnders** antwoordt dat de meeste indicatoren gelden op buurtniveau; het meetnetwerk urbane soorten (vogels) betreft grotere telgebieden en die komen meer met wijken (postcodegebieden) overeen;
- **Democraten Hilversum** informeert naar een streefwaarde voor de toename van m² groen per inwoner/huishouden; wethouder **Heller** gaat het om het bereiken van doelen, met inachtneming dat men op sommige zaken direct invloed heeft en op andere zaken indirect; over sommige zaken zijn er geen data; een gesprek over een norm heeft nog invulling.

De SP:

- vraagt hoe het college tot de keuze van 600 uit te delen bomen is gekomen; wethouder **Heller** heeft een voorselectie van zes soorten gemaakt, waarover mensen een voorkeur kunnen aangeven; de heer **Volkers** voegt toe dat de soorten zijn geselecteerd op hun bijdrage aan de biodiversiteit;
- **Democraten Hilversum** wil weten of er bewoners zijn die hebben gevraagd om een boom op hun balkon te mogen zetten; de heer **Volkers** bevestigt dat en die aanvragen zijn gehonoreerd.

De ChristenUnie:

- informeert naar de stand van zaken van het project Groene Loper; wethouder **Heller** antwoordt dat dat project geen onderdeel is van het Uitvoeringsprogramma Groen; over de stand van zaken zegt hij een schriftelijke reactie van wethouder Scheepers toe.

D66:

- ziet bij communicatie de zaken bouwen natuurverbinding, verduurzamen en de onderhoudsvrije groene tuin niet terug in een actietabel en is benieuwd naar de relatie daartussen; wethouder **Heller** antwoordt dat daartussen geen relatie bestaat; het betreft zaken die los staat van de beleidsmatige ordening in het programma.

Het CDA:

- wil weten hoe minder intensief beheerd groen toch netjes blijft; wethouder **Heller** stelt dat niet overal groen intensief beheerd wordt en wil nog een slag maken met het inrichten van groen; het ene type groen leent zich beter voor minder intensief beheer dan een ander type groen; de heer **Volkers** probeert het beheer steeds aan te scherpen en waar nodig aanpassingen te doen; als vuil ander vuil aantrekt moet er iets gebeuren;

- de **SP** is benieuwd of het experiment met plantenbakken rondom ondergrondse containers wordt voortgezet; de heer **Volkers** memoreert dat twee gedane proeven zijn mislukt, vanwege kapotgereden bakken, zodat het experiment niet wordt voortgezet.

D66:

- vraagt waarom een motie over de Operatie Steenbreek uit 2016 nu pas wordt uitgevoerd; wethouder **Heller** noemt het belangrijkste beletsel daarvan de vervuiling die in het centrum en Oost in de grond zit; een algemene oproep tot steenbreek kon daarom niet worden gedaan; bij bewonersinitiatieven vindt nu grondcontrole plaats op loodhoudende grond;
- **GroenLinks** vraagt of bewoners van buurten op de hoogte zijn van het feit dat ze te maken hebben met tuinen met vervuilde grond; wethouder **Heller** weet dat niet, maar wel communiceert de gemeente erover; op de website zijn ook kaarten te vinden met een risico-inschatting; niet elke tuin is bemonsterd;
- de **SP** vraagt of bewoners die hun tegels willen verwijderen die zelf moeten wegbrengen; wethouder **Heller** denkt na over mogelijkheden om mensen stenen te laten afvoeren of die te kunnen droppen.

Democraten Hilversum:

- is benieuwd naar de komende schaduwanalyse op looproutes; mevrouw **Mijnders** weet dat de laatste analyse in 2022 is uitgevoerd; de volgende is gepland in 2026;
- vraagt of bij tussentijdse wijzigingen bijstellingen plaatsvinden; wethouder **Heller** kan bij vierjaarlijkse monitoring ook maar eens per vier jaar conclusies trekken; het college kan wel zelf op signalen en wijzigingen acteren;
- **GroenLinks** vraagt of de monitor per Open Hilversum gedeeld zal worden; mevrouw **Mijnders** heeft deels die bedoeling, maar bekijkt nog hoe zaken op een begrijpelijke manier te visualiseren zijn; wethouder **Heller** wijst erop dat het verschaffen van informatie ook voldoende ambtelijke capaciteit vergt.

D66:

- informeert naar de uitvoering van het park aan de Neuweg; wethouder **Heller** antwoordt dat de planning is herzien en het idee is om in het vroege voorjaar van 2025 te starten met de uitvoering; eind dit jaar is fysiek de tijdelijke huisvesting voor de Paulusschool weg; na de zomer wordt met participatie gestart; na verwijdering van het schoolgebouw is het plan om met de herinrichting te beginnen.

7. Beeldvorming Jaarplan Programma Groen 2024

Woordvoerders:

fracties: Hart voor Hilversum: mw. C. Jansson; D66: H.J. Lindeboom; VVD: --; GroenLinks: M.T. Joosten; CDA: mw. L. Brussaard; Democraten Hilversum: mw. A. van de Beek; PvdA: F. Lawerman; SP: G. Dunker; ChristenUnie: B. Nanninga; BVNL: --.
College: B. Heller, wethouder.

De PvdA:

- is blij met het vergroenen van speelplekken;
- wil bij het uitdelen van bomen focussen op versteende gebieden;
- vraagt zich af wanneer doelstellingen behaald zijn en wat de ambities en streefwaarden zijn;
- vraagt zich af wat de gemeente kan met een enquête over hitte en groen, omdat zo'n enquête subjectief is;
- vraagt aandacht voor de communicatie over Operatie Steenbreek en raadt aan de sleutelfiguren in de wijk daarbij in te schakelen;
- noemt het plan voor de rest prima.

Hart voor Hilversum:

- is positief over het jaarplan en programma;

- vindt dat de 17 indicatoren meer inzicht kunnen verschaffen in de effectiviteit van de inspanning; een jaarlijkse oplevering van de monitor is een prima idee;
- noemt de start met het vergroenen van speelplekken bijdragen aan het plezier en gemak om dichtbij buiten te spelen;
- noemt het geweldig dat in drie maanden 47 groeninitiatieven zijn ingediend en hoopt dat die trend zich voortzet.

De ChristenUnie:

- is overwegend positief over het jaarplan en programma;
- begrijpt indicatoren, maar die moeten nog meetbaar worden, zodat men aan de slag moet gaan met een nulmeting en streefwaarden;
- wil weten waar mensen met vragen over biodiversiteit onderhoud van hun tuin terecht kunnen en noemt de inzet van sleutelfiguren daarbij goed; ook kunnen er tips op de gemeentelijke website terecht komen, evenals soorten die het goed doen.

De SP:

- vindt een mooi plan voor 2024 voorliggen;
- vraagt zich af hoe men inwoners voor tegels wippen enthousiast krijgt;
- verheugt zich over het toevoegen van 600 bomen;
- mist een stukje over de horizontale tuin;
- noemt een enquête over hittestress subjectief;
- adviseert groen te coördineren vanuit een wijkcentrum;
- wil laten kijken naar beschutte werkplekken;
- sluit zich over monitoring bij andere fracties aan.

Democraten Hilversum:

- wil een groen, duurzaam en veilig Hilversum hebben, zodat groen een speerpunt is;
- wil werken aan groennormen voor iedere Hilversummer graag terugzien;
- vindt 75 m² groen per inwoner als advies nodig;
- stelt dat bebouwing en open groene ruimte in evenwicht moeten zijn;
- maakt zich zorgen over verdichting en verstening, die hittestress en wateroverlast met zich meebrengen, waarmee de leefbaarheid wordt aangetast;
- hoopt dat Hilversum zich als tuinstad kan blijven profileren;
- ziet alle initiatieven in het jaarplan als een positieve ontwikkeling.

D66:

- ziet meer betrokkenheid bij groen dan verwacht;
- vindt het fijn dat steenbreek in beweging is gekomen en had dat graag eerder gezien;
- ziet veel plekken in Hilversum waar tegels te wippen zijn;
- vindt monitoring mooi uitgewerkt.

GroenLinks:

- ziet een mooie lijst voorliggen vanuit een ambitieus uitvoeringsprogramma, waarmee zij blij is;
- noemt projecten nodig om de kwaliteit van het groen te behouden en versteende buurten te vergroenen;
- is het niet duidelijk hoe de projecten verdeeld zijn over Hilversum en had daartoe graag een kaart gezien, ook om vast te stellen of versteende buurten extra aandacht krijgen;
- ziet bij de monitor heldere indicatoren die goed aansluiten bij de doelen.

Het CDA:

- kan zich vinden in de monitoring;
- zegt dank voor de toezegging om bij te sturen in beheer als dat leidt tot meer zwerfafval;
- koestert de tuinstad Hilversum en is voor meer groen in de wijk, maar wel met voldoende onderhoud.

Wethouder **Heller**:

- vindt het een goed idee om informatie over de inrichting en onderhoud van groen structureel beschikbaar te hebben en gaat daarnaar kijken;
- spreekt af de volgende keer specifiek in te gaan op de verdeling van de projecten over Hilversum en dat de nadruk op de versteende wijken zou moeten liggen;
- vindt de inzet van de regisseur bij groeninitiatieven een continu punt van aandacht.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 22.35 uur.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 6 maart 2024.
griffier, voorzitter,

A.J. van Meerveld CMC

dr.ir. G.M. van den Top.